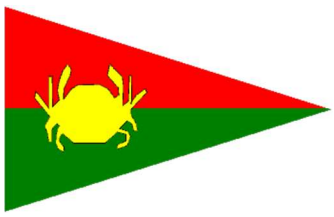

ontwerp en foto: FraaieDingen.nl
91
jaar
watersportvereniging de Schelde
MARITIEM
Bergen op Zoom
2026
www.wvdeschelde.nl

Heuvelstraat 5, 4901 KD Oosterhout NB • 0162 45 22 00 • info@robbe.nl • **www.robbe.nl**

Volg ons online

WATERSPORTVERENIGING "DE SCHELDE".
OPGERICHT 20 DECEMBER 1934.

Correspondentie:WV De Schelde

Hoofdlocatie:	Vermuidenweg 6
(havenkantoor)	4612 PK Bergen op Zoom
Havennr. 1536(voet/fiets)	Tel:+31 6 30 67 07 23
Havennr. 1538(hijsplateau)	www.wvdeschelde.nl
Havenmeester:	Maurice van den Heuvel
E-mail:	havenmeester@wvdeschelde.nl
Zeilclub ALW:	Calandweg-Geertruidadijk "Aan Lager Wal" "Zeilen op de Binnenschelde" Calandweg 11 4612PG Bergen op Zoom. Tel.: +31 6 30 67 07 23
ING:	IBAN: NL88 INGB 0001 0779 49

Samenstelling van het bestuur:

B. Aertssen (Bram)
Voorzitter E-mail: voorzitter@wvdeschelde.nl

B. Lebeau (Ben)
Secretaris E-mail: secretaris@wvdeschelde.nl

R. Hoppenbrouwer (Rob)
Voorzitter zeil en jeugd E-mail: vzjeugd@wvdeschelde.nl

H. Nijssen (Hans)
Penningmeester E-mail: penningmeester@wvdeschelde.nl

C. Hopmans-Bovee (Caroline)
2e Penningmeester E-mail: penningmeester@wvdeschelde.nl

Vacant
Voorzitter activiteitencommissie E-mail: actcom@wvdeschelde.nl

R. Van der Heijden (Richard)
Voorzitter technische commissie E-mail: tc@wvdeschelde.nl

R. de Waal (Ruud)
Voorzitter havencommissie E-mail: vzhavencom@wvdeschelde.nl

Vacant
Algemeen Bestuurslid

Clubkrant
E. Willems
Redacteur clubblad

Clubhuis: Vermuidenweg
1536 4612 PK Bergen op Zoom
Clubhuisbeheer
Tel: +31 6 30 67 07 23
E-mail: clubhuis@wvdeschelde.nl

Opzegging van uw lidmaatschap dient schriftelijk te geschieden vóór 1 december van het lopende lidmaatschapsjaar. Het ledensecretariaat bevestigt de opzegging eveneens schriftelijk WV "De Schelde" is ingeschreven bij de KvK Breda onder no.40280537

VOORWOORD van de Voorzitter,

Geachte leden,

Dit is alweer de laatste clubkrant van het jaar. Wat is de tijd naar mijn gevoel snel gegaan! Nu ik dit schrijft vaart Sinterklaas de haven van Bergen op Zoom binnen en dan terug kijkend was Vastenavond mijn eerste voorwoord van 2026.

14 november, intocht Sinterklaas in de Bergse Haven

In februari schreef ik over de Vastenavond, die toen volop bezig was. De klusploeg was druk met de kraan voor het grote onderhoud, er lag sneeuw op de jachthaven en bij Aan Lagerwal waren ze bezig met het repareren van de steigers. Ook hebben we destijds verschillende bijeenkomsten georganiseerd met de gebruikers van Aan Lagerwal. Daarbij stond centraal hoe we het terrein samen kunnen gebruiken en wat we voor elkaar kunnen betekenen.

Uit deze gesprekken is een mooi team ontstaan, met een nieuwe havenmeester, een reparatieteam en niet te vergeten een nieuwe voorzitter van Aan Lagerwal.

Als we alles bij elkaar optellen, is er in deze tien maanden ontzettend veel gebeurd. En dat allemaal dankzij de inzet van onze vrijwilligers, die onze vereniging zo bijzonder maken.

Op het moment dat ik dit schrijf, zijn we nog volop aan het hijsen. Sinterklaas komt dit weekend aan in Nederland en natuurlijk ook in Bergen op Zoom.

De Bergse Diepsluis heeft door een storing tien dagen stilgelegen. Tijdens storm Boeloe is door het hoge water in de Oosterschelde zeewater het pomphuis binnengedrongen. Hierdoor zijn de pompen en elektronica zwaar beschadigd geraakt en kon er niet meer worden geschut.

Dankzij een interventie van onze voorzitter hebben we met Rijkswaterstaat afspraken kunnen maken om de sluis tijdelijk te gebruiken zonder het zoet-zoutsysteem. De bedieningstijden zijn wel aangepast: voorlopig kan er alleen bij laagwater worden geschut. Alle leden hebben hierover van onze secretaris een e-mail ontvangen met de benodigde informatie.

De komende maanden wordt de oude trekkerschuur afgebroken en vervangen door een nieuwe. De huidige schuur was na ongeveer veertig jaar echt aan het einde van haar levensduur en viel bijna uit elkaar. De nieuwe schuur wordt breder, dieper en hoger, zodat ook de heftruck binnen kan staan. Daarnaast krijgen we meer opslagruimte voor bokken, stroppen en hijsbanden.

Ook de elektrische installatie wordt aangepakt. Voor onze klusploeg wordt het dus geen stille winter! Als alles volgens planning verloopt, moet het geheel komende zomer klaar zijn.

Helaas zijn de sluitingstocht en de Waailappenrace, met aansluitend de mosselmaaltijd, dit jaar niet doorgegaan. Door het slechte weer, met name de harde wind, en te weinig aanmeldingen moesten we deze activiteiten afblazen. Dat is jammer, want het zijn altijd gezellige evenementen waar veel leden plezier aan beleven.

Binnen het bestuur hebben we dit ook besproken. We vinden het belangrijk dat er weer een voorzitter activiteiten komt, zodat de organisatie van evenementen dichter bij het bestuur komt te staan en de lijnen kort blijven.

Daarom een oproep aan onze leden: wie wil deze leuke functie op zich nemen? Het kost niet bijzonder veel tijd en levert vooral veel gezelligheid en leuke reacties op. Heb je interesse, stuur mij dan gerust een e-mail of bel even voor meer informatie.

Onze vereniging draait op vrijwilligers. Dankzij hun inzet kunnen we de vereniging draaiende houden en blijven de kosten om te kunnen varen relatief laag, zeker in vergelijking met andere watersportverenigingen.

Tot slot wenst het bestuur alle leden een mooie decembermaand toe, met veel warmte, gezelligheid en fijne feestdagen.

Op naar een gezond, sportief en mooi nieuw watersportjaar!

Bram Aertssen
Voorzitter WV De Schelde

Het trekke hok gaat na veertig jaar trouwe dienst tegen de vlakte

Na veertig jaar trouwe dienst is het tijd voor een grondige vernieuwing van het trekke hok. Het gebouw is inmiddels behoorlijk versleten en bovendien past de vorkheftruck er niet meer in. Daarom gaan de mannen van de technische commissie, samen met een aantal vrijwilligers, binnenkort aan de slag met de sloop en herbouw. Als het weer meewerkt, hopen zij het project in het voorjaar af te ronden. Ook de technische installatie wordt meteen onder handen genomen.

Wij wensen alle betrokken mannen veel succes met deze flinke klus en bedanken hen alvast voor hun inzet!

Wat betekent dit voor de winterstalling?

Door de verbouwing van het trekker hok was het voor de hijsmeesters en de havencommissie een flinke puzzel om alle schepen op het terrein te plaatsen. Het dreigde er zelfs even op dat we enkele schepen moesten afzeggen voor de winterstalling.

Door de schepen opnieuw in te delen en hier en daar wat te schuiven, is het gelukkig toch gelukt om alle schepen dit jaar een plek op de kant te geven.

Dit betekent wel dat sommige boten wat dichter bij elkaar staan dan u van ons gewend bent. Hiervoor vragen wij uw begrip en bieden wij onze excuses aan. Het is gelukkig een eenmalige situatie. Zodra de verbouwing achter de rug is, gaan we volgend jaar weer proberen meer ruimte tussen de schepen te creëren.

Het Bestuur

Werkgroep zet volgende stap voor nieuwe trekkerkot

De werkgroep is druk bezig met het uitwerken van het ontwerp van een nieuwe trekkerkot. In deze schuur zal naast de elektrische installatie voor de bediening van de hijskraan ook alle hijsmateriaal worden opgeslagen. Ook de heftruck kan er straks worden geparkeerd.

Voor de voorbereiding zijn op het haventerrein twee containers geplaatst. Eén container dient voor de tijdelijke opslag van de inhoud van het oude kot, de tweede container wordt gebruikt voor de opslag van alle bouwmaterialen en gereedschappen.

De nieuwe schuur wordt een stuk groter dan de oude. Ruwweg bedraagt de buitenafmeting 8 meter lang en ruim 4 meter breed. Omdat de heftruck in de schuur kan worden geparkeerd, wordt een gedegen fundering en vloer aangelegd. De oude betonnen vloer wordt hiervoor verwijderd.

Volgens de planning wordt het oude kot voor het einde van het jaar afgebroken en is ook de oude vloer verwijderd. Met de opbouw wordt rond februari 2027 gestart. Alles wordt in eigen beheer en in hout uitgevoerd. We hopen de bouw rond maart te hebben afgerond, net voor de start van het nieuwe vaarseizoen. We gaan er voor zorgen dat hoe dan ook de hijskraan zo snel mogelijk kan werken. Ook al is het nieuwe kot nog niet (helemaal) af.

De werkgroep ontwerp en bouw trekkerkot.

H.ESSERS

Belgische vissers krijgen andere vissen in hun netten door klimaatopwarming en milieudruk

Het Instituut voor Natuurwetenschappen en het Centrum voor Risicoanalyse van Klimaatverandering (CERAC) waarschuwen in een nieuw rapport voor de ingrijpende gevolgen van klimaatverandering in het Belgische deel van de Noordzee. Vooral voor de Belgische visserij zijn de vooruitzichten weinig rooskleurig. Traditionele vissoorten dreigen schaarser te worden of naar koelere wateren te trekken, terwijl zuidelijke soorten steeds vaker in de netten belanden. Die nieuwkomers zullen het verlies aan traditionele visbestanden waarschijnlijk slechts gedeeltelijk kunnen compenseren.

Het Belgische deel van de Noordzee is goed voor 11 procent van ons territorium. In het gebied zijn veel belangrijke activiteiten geconcentreerd: scheepvaart, visserij, offshore windparken, zandextractie, militaire oefeningen en toerisme. "Al die activiteiten dingen naar ruimte en oefenen aanzienlijke druk uit op mariene ecosystemen", aldus CERAC in het rapport. "Vervuiling en verstoringen van de zeebodem maken het leven in de Noordzee al kwetsbaar. En daar legt klimaatverandering nog een extra druk bovenop." De gevolgen zijn er vandaag al duidelijk zichtbaar. Zo steeg het zeeniveau in Oostende tussen 1951 en 2024 met bijna 24 centimeter. Ook de temperatuur van het zeeoppervlak nam in de voorbije decennia sterk toe, met afgelopen zomer de langst aanhoudende mariene hittegolf van 87 dagen.

Twee kritieke risico’s vanaf +2°C

De onderzoekers identificeerden in dit eerste verkennende rapport zeven belangrijke klimaatgerelateerde risico’s. Bij een temperatuurstijging van 4°C ten opzichte van het pre-industriële niveau worden alle zeven risico’s kritiek. Vier ervan zijn al kritiek bij +3°C. Twee risico’s worden kritiek vanaf +2°C.

Zo is er enerzijds risico op schade aan kustinfrastructuur. "De combinatie van zeespiegelstijging met frequentere en krachtigere stormen vergroot het risico op schade aan vitale structuren zoals kustverdedigingswerken, havens en windparken op zee", klinkt het. Anderzijds brengt een opwarming van twee graden Celsius ook verschuivingen in vispopulaties met zich mee.

Minder kabeljauw, meer sardines en zeekat

Door de stijgende zeetemperaturen dreigen voor de Belgische visserij belangrijke visbestanden, zoals kabeljauw, haring en schol, te krimpen. Tegelijk trekken verschillende soorten naar noordelijkere of diepere, koelere wateren. Vissoorten uit warmere, zuidelijke wateren zullen daarentegen steeds vaker in de netten van Belgische vissers belanden. Het gaat onder meer om zeebaars, rode poon, sardine, zeekat en pijlinktvis. Die verschuiving biedt nieuwe commerciële kansen, maar volgens wetenschappelijke modellen zullen de nieuwkomers de achteruitgang van traditionele visbestanden waarschijnlijk slechts gedeeltelijk kunnen compenseren. De gevolgen kunnen ook voelbaar worden bij de visveilingen van Zeebrugge, Oostende en Nieuwpoort.

Daarnaast kan de opwarming de vestiging en verspreiding van invasieve uitheemse soorten bevorderen. Hogere zeetemperaturen kunnen ook gevolgen hebben voor de paaiperiodes van vissen, het beschikbare voedsel en de verspreiding van parasieten en ziekteverwekkers. Het rapport wijst bovendien op een mogelijke afname van de voedingswaarde van vis. Hogere temperaturen verminderen namelijk de productie van essentiële vetzuren door fytoplankton, wat uiteindelijk ook gevolgen kan hebben voor de samenstelling van de vissen die we eten.

Klimaatrisico’s versterken impact menselijke activiteiten

"De belangrijkste bevinding is dat klimaatrisico’s zelden geïsoleerd optreden", aldus Ward Van Roy, marien onderzoeker van het Instituut voor Natuurwetenschappen. "Daardoor kunnen effecten zich opstapelen.

Neem nu een mariene hittegolf samen met extreme algenbloei plus een waterkolom die minder goed gemengd wordt. Dan krijg je een groot zuurstoftekort in zee en kan een domino-effect volgen met massale sterfte van zeeleven."

België heeft al een waaier aan instrumenten voor het monitoren, plannen en beheren van het mariene milieu. Maar het rapport beveelt aan om de mogelijke gevolgen van de klimaatverandering in de bestaande beleidskaders te integreren en voldoende middelen te voorzien voor de uitvoering ervan.

Daarnaast pleit het voor een vermindering van de bestaande menselijke drukfactoren, zoals eutrofiëring (te veel voedingsstoffen in het zeewater, waardoor algen sterk gaan toenemen) en vervuiling, voor het beperken van verstoringen van de zeebodem en voor het opstellen van specifieke actieplannen voor acute gebeurtenissen. "Onze Noordzee is aan het veranderen en beleidsmakers moeten daar rekening mee houden", besluiten de onderzoekers.

BRON: Nieuwsbrief VILT = 9 NOVEMBER 2026, Jozefien Verstraete

De laatste loodjes voor de hijsmeesters van 2026

Deze week zijn de laatste boten weer op de kant gezet en daarmee is het hijsseizoen van 2026 officieel afgesloten.

Het was een druk jaar, wij hebben ruim 250 schepenen gehesen daarom een groot chapeau voor alle vrijwilligers die zich hebben ingezet om de boten veilig in en uit het water te hijsen. Ons hijsteam is inmiddels uitgegroeid tot een hechte en professionele groep mensen die niet alleen plezier hebben in hun werk, maar ook een groot hart hebben voor onze vereniging.

Namens het bestuur wil ik iedereen nogmaals hartelijk bedanken voor de geweldige inzet, betrokkenheid en vele uren vrijwilligerswerk. Zonder jullie zou dit allemaal niet mogelijk zijn!

Hierbij plaatsen wij enkele foto's en impressies van de laatste twee dagen van het hijsseizoen.

Bedankt allemaal en op naar het hijsseizoen van 2027!

Bram Aertssen

Panta Rhei

MAX. 14 T.

MAX. 14 T.

17-94-YH

Van de penningmeester,

Aan onze leden,

Begroting 2027

Vanaf 10 november zijn de stukken voor de komende ALV van 20 november op het besloten deel van onze website gezet. U kunt op het besloten deel van onze website inloggen door het tabblad “vereniging” aan te klikken en vervolgens naar “Mijn WV De Schelde“ te gaan. Ook zijn er een (zeer beperkt) aantal papieren exemplaren afgedrukt, die u kunt ophalen op het havenkantoor. Mocht u toch een papieren versie willen, dan graag even een afspraak maken met de havenmeester, zodat eventueel een extra exemplaar van tevoren kan worden afgedrukt. Het is ook nu weer een heel pakket papier en we proberen zo spaarzaam mogelijk om te gaan met papier cq. printkosten om te voorkomen dat exemplaren uiteindelijk (ongelezen) in de papiercontainer worden gedeponeerd. Bij de financiële stukken treft u de exploitatie- en liquiditeitsbegrotingen voor 2027 aan, evenals een toelichting op de begrotingen. Ook is daar het voorstel van de tarievenlijst te vinden voor het jaar 2027. De tarieven voor de jachthaven worden niet opgehoogd; bij ALW zijn er wel enkele nieuwe artikelen opgevoerd en een aantal tariefswijzigingen.

Lidmaatschap

Helaas komt het veel voor dat leden zich niet tijdig afmelden voor het lidmaatschap van onze vereniging. Als u onverhoopt het lidmaatschap wilt beëindigen, moet u *voor 31 december* van het lopende jaar een mail sturen naar onze secretaris (secretaris@wvdeschelde.nl). Hij zal u dan een bevestiging sturen van deze opzegging. U blijft dan lid tot aan het einde van het kalenderjaar, tenzij u expliciet verzoekt om direct te worden uitgeschreven. Er vindt geen restitutie plaats van het lidmaatschapsgeld voor het resterend aantal maanden tot einde kalenderjaar. U bespaart ons veel administratieve handelingen, indien u zich tijdig afmeldt.

Facturen

Als u een factuur ontvangt en er sprake is van een automatische incasso (SEPA) staat altijd op de factuur vermeld dat u geen betaling hoeft te

verrichten en het bedrag op een bepaalde datum van uw rekening wordt afgeschreven. Echter, soms kan het gebeuren dat een factuur handmatig moet worden aangemaakt en de automatische incasso hier niet van toepassing kan zijn. In dat geval staat altijd onderaan de factuur dat u de nota zelf moet betalen binnen de termijn van 30 dagen. De automatische incasso is dan niet van toepassing en u moet dan zelf actie ondernemen om de nota te betalen. Mocht u een betalingsregeling wensen, stuur dan een mail naar de penningmeester (penningmeester@wvdeschelde.nl), zodat hier een afspraak over kan worden gemaakt. Het gebeurt helaas te vaak dat een automatische incasso niet kan worden geïnd als gevolg van verschillende redenen. Soms wordt de automatische incasso op eigen verzoek gestorneerd; in dat geval zou het handig zijn dat u via een mail naar secretaris/penningmeester laat weten wat de reden van u is om te storneren. Als een automatische incasso eenmaal is mislukt, vindt er geen nieuwe automatische incasso plaats, maar moet u het bedrag zelf “handmatig” overmaken.

Rabo-Clubsupportactie

Zoals al eerder naar u is gemaild, hebben we dit jaar voor het eerst meegedaan met de *Rabo-Clubsupportactie*. Voor onze vereniging is dit een manier om extra gelden aan te trekken, zonder dat hier kosten voor moeten worden gemaakt. We hebben als vereniging een bedrag van **€ 249,45** opgehaald. De opbrengst zal worden besteed aan het opknappen van het informatiebord op de jachthaven en de verdere inrichting van ons clubhuis bij ALW. Dank aan ieder, die als lid van de Rabobank op onze vereniging heeft gestemd. Volgend jaar zullen we wat meer publiciteit geven aan deze actie en ook wat eerder de actie onder onze leden bekend maken. Wellicht dat we dan nog meer leden kunnen enthousiasmeren om hun stem op onze vereniging uit te brengen.

Met vriendelijke groet,

Hans Nijssen
(penningmeester)

Beste leden,

Ik wil u graag informeren dat de gemeente Bergen op Zoom gestart is met het voorbereiden van een project om de beschoeiing te vernieuwen in onze jachthaven. Op onderstaande foto geeft de rode lijn aan om welke deel dit gaat.

De gemeente Bergen op Zoom heeft Allflex in Halsteren opdracht gegeven om het bestek voor dit project op te stellen. Na goedkeuring van het bestek, vindt de aanbesteding plaats en worden er drie partijen uitgenodigd om een offerte in te brengen. Na toewijzing van de partij die het project gaat uitvoeren, worden de werkzaamheden verder in detail uitgewerkt. De voorlopige planning is dat de werkzaamheden starten na het vaarseizoen (november) 2027 en afgerond worden uiterlijk maart 2028.

De verwachting is dat het vervangen van de beschoeiing, een behoorlijke impact zal hebben voor ons als vereniging. Voor het verwijderen van de huidige beschoeiing en het plaatsen van de nieuwe beschoeiing, zal er

gewerkt worden vanaf een vaartuig. Op basis van de eerste inschatting van Allflex zal waarschijnlijk het volledige A-steiger weggehaald moeten worden en drijvend worden opgeslagen elders in de haven. Dit geldt ook voor een stukje C-steiger, waarbij ook de dieselpomp gedemonteerd moet worden. Bij het D-steiger is het de vraag of dit helemaal verwijderd moet worden of alleen de vingerpieren.

Het verwijderen van de steigers heeft direct consequenties voor de winterligplaatshouders. De betreffende boten zullen we tijdelijk een andere ligplaats in de jachthaven moeten aanbieden. Daarnaast is het niet uitgesloten dat we minder ligplaatsen beschikbaar hebben voor leden, die van elders in onze jachthaven willen overwinteren.

We hebben als vereniging zowel vanuit de Gemeente als vanuit Allflex een contactpersoon, om samen te kijken hoe we gedurende het project de overlast zo beperkt mogelijk kunnen houden.
We informeren u zodra er inhoudelijk meer te melden is over het project.
Ruud de Waal, voorzitter havencommissie

======

Ereleden en leden van verdiensten

Bram Aertssen	Erelid
Jan Suijkerbuijk	Erelid
Maarten Veldhoen	Erelid
Nia Suijkerbuijk	Lid van verdienste
Piet Suijkerbuijk	Lid van verdienste
Peter van de Water	Lid van verdienste
Richard van de Heijden	Lid van verdienste

Beste leden en achterban,

We hebben leuk nieuws voor jou en voor ons: wij doen met onze club mee met Dappre Clubs: een unieke en structurele manier om het hele jaar automatisch Euro's te sparen voor onze club én voor jezelf: bijvoorbeeld voor je contributie, vouchers en toegangsbewijzen.

Sparen doe je heel simpel door aankopen te doen bij deelnemende ondernemers. Ondernemers beslissen zelf welk bedrag of percentage van jouw besteding je bij hen kunt sparen. Dat zie je eenvoudig in de Dappre app bij 'spaar hier'. Je kunt bijvoorbeeld al sparen bij Jumbo supermarkten, Washin7 en door te tanken bij AVIA of TanQyou.

Meedoen is heel makkelijk.

1. Ga naar https://dappre.com/club/?cmsId=68527c84faa7ba9c63a9b04a om direct onze Digitale Clubkaart te activeren in de privacy vriendelijke Nederlandse netwerk-app Dappre. Je hoeft geen account aan te maken en er worden geen persoonsgegevens gevraagd.
2. Koppel eenvoudig en veilig de Digitale Clubkaart(en) aan je eigen betaalrekening(en).
3. Reken af bij deelnemende ondernemers door te pinnen en je spaart helemaal automatisch voor onze club én voor jezelf! Je hoeft geen pasjes te laten zien. Pinnen = sparen!
4. In Dappre kun je zien waar en hoeveel je kunt sparen (bij 'spaar hier') en zien hoe je spaarsaldo oploopt!
5. Elke maand gaat het gespaarde bedrag automatisch naar de club(s) waar jij voor wil sparen. Je kunt daarnaast ook sparen voor je contributie of vouchers en toegangsbewijzen. Leuk!

Koop lokaal, steun onze club en spaar voor jezelf!
Samen bouwen aan het meest maatschappelijk betrokken netwerk van Nederland!

Wij doen mee, jij ook?
Veel plezier met sparen!
Het bestuur van WV De Schelde

HET HELE JAAR

AUTOMATISCH SPAREN VOOR ONZE CLUB

EN VOOR JEZELF!

1 SCAN
de QR-code om onze clubkaart te activeren

2 KOPPEL
je bankrekening veilig in de privacyvriendelijke Dappre app

3 SPAAR
door simpelweg te pinnen bij deelnemende ondernemers

Geen account nodig!'

Kijk bij 'spaar hier' in de Dappre app voor alle spaarlocaties in Nederland!

SCAN DE CODE EN BEGIN DIRECT!

OF GA NAAR

DAPPRE.COM/KIESJECLUB

dappre

Gezocht: voorzitter Activiteiten

Binnen het bestuur van onze vereniging zijn wij op zoek naar een enthousiaste vrouw of man die de functie van voorzitter Activiteiten op zich wil nemen. Sinds vorig jaar is deze bestuursfunctie vacant. We merken dat hierdoor de organisatie van activiteiten binnen onze vereniging wat op de achtergrond is geraakt. Dat vinden we jammer, want juist deze activiteiten zorgen voor gezelligheid, verbinding en betrokkenheid onder onze leden.

Wat houdt de functie in?
De voorzitter Activiteiten is verantwoordelijk voor het organiseren en coördineren van onder andere:

- Nieuwjaarsreceptie
- Openingstocht
- Sluitingstocht
- Mosselavond
- Waailappenrace
- Vrijwilligersdag

Daarnaast woont de voorzitter ongeveer tien bestuursvergaderingen per jaar bij en houdt hij of zij de financiële administratie van de activiteiten bij, in overleg met de penningmeester.

Wat bieden wij?
Je komt terecht in een enthousiast bestuur van zeven personen. Het bestuur kent weinig verloop en bestaat uit een vaste groep betrokken bestuurders. Gezelligheid staat bij ons hoog in het vaandel, maar we nemen ook gezamenlijk beslissingen die belangrijk zijn voor onze vereniging en haar leden.

Je krijgt de ruimte om zelfstandig invulling te geven aan de activiteiten en nieuwe ideeën aan te dragen. Heb jij zin om iets voor onze vereniging te betekenen en samen met anderen leuke activiteiten te organiseren?
Dan komen we graag met je in contact!
Voor meer informatie kun je contact opnemen met:

Bram Aertssen
Voorzitter Watersportvereniging De Schelde

ZEILCLUB AAN LAGER WAL W.V. DE SCHELDE

ZEILEN & WINDSURFEN

NIEUWSFLITS ALW

NOVEMBER 2026

NIEUWTJES IN DIT NUMMER O.A.

- Watersportcentrum BoZ
- Storm Boelo
- Sailability seizoen zit erop
- Kennismaken met zeilen
- Zeillessen 2026-2027
- 2 Randmeren te koop
- Nieuwe tarieven
- Activiteiten 2027

De negen organisaties die gebruik (willen gaan) maken van de locatie ALW hebben allemaal ingestemd met de nieuwe naam **Watersportcentrum Bergen op Zoom**. De nieuwe website is in ontwikkeling: www.watersportcentrumboz.nl.

Samen geven we gestaag inhoud en uitvoering aan gezamenlijke activiteiten en promotie, gezamenlijk gebruik en beheer van de faciliteiten en ook gezamenlijke afstemming met de gemeente. We kijken uit naar volgend watersportseizoen!

ERKEND LEERBEDRIJF

In het voorjaar hebben veel CIOS studenten kennisgemaakt met het zeilen in optimisten bij ALW. Dit als onderdeel van hun opleiding tot sportleider. Voor dit schooljaar hebben zich twee studenten voor een praktijkstage gemeld bij ALW. Voor student Kyo hebben we inmiddels een mooie stageplek gevonden, bij de Karel Doormangroep. Hij ondersteunt er de leiding van de Dolfijnen bij de zeillessen op de Binnenschelde en de zwemlessen in zwembad De Schelp.

Inmiddels zijn we door SBB officieel erkend als leerbedrijf.

CLUBHUIS ZATERDAG

De jongste zeeverkenners, die we de Dolfijnen noemen, zijn ook komend winterseizoen regelmatig op zaterdagochtend te vinden in het clubhuis van ALW.

AANDACHT BINNENSCHELDE

We hebben als gezamenlijke verenigingen goed contact met de gemeente. Van betrokken ambtenaren, wethouders tot raadsleden. We hebben er vertrouwen in dat in het nieuwe collegeakkoord, dat binnenkort openbaar wordt, meer aandacht is voor watersport op de Binnenschelde komende jaren.

Onderstaande foto uit de collegebegroting 2027 geeft hopelijk de ambitie weer!

STORM BOELO

De eerste najaarsstorm is overgetrokken en dat was een stevige test voor alle nieuwe steigers. Het goede nieuws is dat de door de steigerwerkgroep gereviseerde steigers, deze eerste storm goed hebben doorstaan. Helaas geldt dat niet voor de tweedehands aanschafte steiger. Daar is wat schade aan de onderzijde ontstaan. Deze winter zal de steiger daarom even op de kant gaan, zodat de steigerwerkgroep deze kan herstellen.

SAILABILITY SEIZOEN ZIT EROP

Wat hebben we weer genoten van een prachtig seizoen op het water! Misschien hebben we dit jaar iets minder gevaren dan in 2025, maar dat heeft het plezier zeker niet minder gemaakt. Integendeel: iedere vaartocht, iedere glimlach en ieder mooi moment op de Binnenschelde was er één om van te genieten.

Een heel groot DANK JE WEL aan al onze geweldige vrijwilligers! Zonder jullie inzet, enthousiasme en betrokkenheid is Sailability niet mogelijk. En natuurlijk ook een enorme dank aan alle zeilers en deelnemers die dit seizoen met ons het water op zijn gegaan. Jullie maken iedere zondag bijzonder! Samen hebben we er weer een mooi Sailability-seizoen van gemaakt. Dank aan iedereen die hieraan heeft bijgedragen. We kijken nu al uit naar 2027! Tot volgend seizoen!

Joris Völker
coördinator Sailabilty Bergen op zoom

KENNISMAKEN MET ZEILEN

Voor alle leden van zowel de watersportvereniging als van zeilclub Aan Lager Wal hebben we iets moois in petto; laagdrempelig kennismaken met zeilen op de Binnenschelde in een Randmeer. Deze boot is bijzonder geschikt voor ondiep water. We willen hem inzetten voor de zeillessen, maar hij is ook te reserveren en te gebruiken door leden die graag af en toe een rondje op de Binnenschelde willen varen.

Deze mooie rode Randmeer is vanaf april beschikbaar, mits de ALV op 20 november akkoord gaat.

Het huurtarief voor de Randmeer wordt slechts €120 voor een heel seizoen (dat is goedkoper dan we in de Nieuwsflits van september meldden). Binnenkort volgt een gebruikersreglement en een reserveringssysteem voor leden. Je kunt de Randmeer dan boeken op een moment dat jou uitkomt.

ZELFWERKZAAMHEID

We hebben al veel gerealiseerd met zelfwerkzaamheid op ALW. Natuurlijk staan er altijd wel klussen op de lijst . Zo gaan we binnenkort onder coördinatie van Erwin Binck de aanloopsteiger renoveren en de grote steiger herstellen.

Wil je helpen met onderhoud van het botenveld, of het schoonmaken van het clubhuis, dan kun je je melden bij Rob.

Op maandag 23 november gaan vrijwilligers van de Bergse Hengelsport Kombinatie tegels plaatsen achter clubhuis. Mentale hulp (koffiezetten) of fysieke ondersteuning is altijd welkom! Fijn als je je meldt bij Rob.

ONDERSTEUNING GEZOCHT

We komen graag in contact met vrijwilligers die willen ondersteunen bij de zeillessen. Er zijn meerdere rollen beschikbaar, zoals zeilinstructeur, walcrew en hulp bij de marketing.
Interesse: Meld je dan bij Rob.

ZEILLESSEN 2026-2027

Dit najaar zijn we voorzichtig gestart met nieuwe zeillessen. Havenmeester Dirk heeft dit met veel enthousiasme opgepakt. Het is zo goed bevallen dat hij in het voorjaar opnieuw zeillessen zal geven.

Vanaf april 2027 starten de zeillessen voor beginnende zeilers. In eerste instantie alleen op zondagen en met maximaal 4 deelnemer tegelijk. Hiervoor gebruiken we de ALW Randmeer. We werken momenteel aan een lesprogramma en hopen tegen die tijd ook over meerdere instructeurs te kunnen beschikken.

Kosten
Een kennismakingspakket van 4 lessen bieden we aan voor € 100 (leden) en €200 (niet leden). Meer info lees je in de Nieuwsflits van februari 2027.

Geïnteresseerden kunnen zich nu al melden bij Dirk.

TE KOOP AANGEBODEN:
2 RANDMEREN, MET LIGPLAATS BIJ ALW

Randmeer Classic 345

Randmeer Advance 645

Bij interesse in een van beide boten, kun je contact opnemen Erwin Binck

NIEUWE TARIEVEN BIJ ALW

De nieuwe tarieven voor liggelden en stalling voor het jaar 2027 worden na de ALV gepubliceerd op de website van de watersportvereniging . Er zijn een paar wijzigingen voor liggeld bij Aan Lager Wal, te weten:

- een ligplaats voor een surfplank, optimist of kano in het rek van de stallingscontainer is in prijs verlaagd naar €88;
- een ligplaats in het water met een eigen box (met afmeerpalen) wordt verhoogd naar €145 (een waterligplaats aan de steiger blijft €130);
- Blijft je trailer in de zomer op het botenveld staan, dan betaal je daar vanaf 2027 een stallingsvergoeding van €85 voor.

ACTIVITEITEN 2027

- Zondagochtend (samen) zeilen en clubhuis open (vanaf april)
- Zeillessen voor beginners bij ALW (zondagen in april)
- Karpercup (1 en 2 mei)
- Brabantse Wal Triathlon (7 mei)
- Watersportdag (29 mei)
- Water en Vuur tocht (4 sept)
- Zeilwedstrijd onderling (wie wil meehelpen met organisatie?)
- Data van Sailability en 470 sailing volgen nog

Jos Boone
watersport

Navigatie apparatuur

Technische uitrusting

Casual- en zeilkleding

Diesel- en GTL tankstation

vetus CENTER

josboone.nl

Jachthaven Middelburg / Maisbaai 1 / 0118 629 913 / info@josboone.nl

Zoet water naar de Oosterschelde

Sinds 1986 is de Oosterschelde afgesloten van de grote rivieren. Hierdoor ontstond een schoon maar een arme zeearm.
De laatste jaren komen wij er steeds meer achter dat een star zoet/zout watersysteem funest is zijn voor de natuur. Visbestanden zijn verdwenen, de vogelstand heeft ook te lijden van de achteruitgang van deze visbestanden.
Voor de afsluiting was de Oosterschelde een estuaria, waar alle leven hun gang konden gaan. Er was geen overbegrazing, , bv bij het zagerspitten werden slipper (muiltje) percelen

(Het muiltje is van oorsprong een bewoner van de Noord-Amerikaanse Oostkust. Omstreeks 1880 werd zij met Amerikaanse oesters geïmporteerd in Engeland waar ze zich snel langs de zuid- en oostkust heeft verspreid. Voor het eerst in 1929 zijn er twee levend verzameld op de Ierse Bank. Waarna het dier zich ook snel verspreidde over de Zeeuwse wateren. Daarna ging de verspreiding door naar de Waddenzee en de Duitse bocht).

omgespit voor zagers, twee weken later waren deze slipper percelen helemaal hersteld, en dit ging jaar op jaar zo door, zonder dat de natuur hier schade van ondervond. Op deze percelen stonden soms honderd man uit alle hoeken van de Kom, Tholen. Yerseke en Bergen op Zoom. De vraag naar zagers was in die tijd enorm, er voeren wel 40 sportvisboten rond op de Oosterschelde omdat in die tijd veel vis werd gevangen. Dit is maar een klein element uit heel het keten waar het estuaria uit bestond. Terug kijkend op deze tijd was deze heel divers, van onder de grond van de Oosterschelde, maar ook in de waterkolom en daarboven, er was veel jonge vis, bliek, paling, sprot en Ansjovis en nog heel veel meer. Deze visjes waren voor de sternen een ware maaltijd. Ook de vele grasvelden die dit water rijk waren was een ware beleving.
Ook voor schelpdieren was dit estuaria een eldorado om op te groeien op elke steen zat wel een of meerdere Portugese Oesters. Ook mosselbanken ontstonden spontaan, op de meest bijzondere plekken bv tegen de Markiezaatskade waar zich hele percelen vormden.

(Als de Japanse oester, echter vaak langer en slanker en met een

duidelijke paarse aanhechting van de sluitspier. Wordt door sommigen als dezelfde soort beschouwd als de Japanse, en zou dan in de 16e eeuw door Portugese schepen van Portugal naar Japan (of omgekeerd) zijn gebracht. Voorkomen/vangst: Voordat een ziekte deze soort in de jaren zeventig vrijwel wegvaagde, in West-Europa geconsumeerd als een goedkope vervanger van de Europese platte oester.)

60 tot 80% van de vissoorten zijn nu verdwenen bij deze afsluiting in de Kom van de Oosterschelde, en het einde is nog niet in zicht lijkt wel uit afnemende visvangsten.

Wat nu,
Er moet wat gebeuren, maar wat?
Zoet water toelaten in de Oosterschelde, dit zou een eerste stap zijn om het zoutgehalte te verlagen en voedselaanbod te verhogen. Dit zou goed zijn voor de vissen, vogels, schelpdieren en de zeegrasvelden.
Waar moeten wij het water vandaan halen? naast de Oosterschelde ligt het Zoommeer, daar zouden wij het vandaan kunnen halen. Het water is schoner dan in 1986.

Spuikanaal Zoommeer

Het spuikanaal naar Westerschelde.

Westerschelde op de achtergrond

Er wordt gemiddeld 50 m3 water per sec. door de spuisluis gespuid, met veel regen soms 100 m3 water per sec. Ook in de droge zomer van dit jaar werd er rond de 50 m3 water gespuid. Dit spuien gebeurd in 6 uur tijd met laagwater. Er stroomt per tij ongeveer 1,08 miljoen m3 water in de Westerschelde. Dit zijn globale cijfers maar dat geeft aan dat er veel water door het spuikanaal stroomt.
Hoe mooi zou het zijn om een gedeelte of helemaal van dit water met een bijpas naar de Oosterschelde te laten lopen! Als wij 20 m3 water naar de Oosterschelde zouden laten lopen, dat betekend ongeveer 440 000 m3 water per tij. En nu de vraag hoeveel impact zou dit zijn op de waterkwaliteit?

Het totale watervolume van de Oosterschelde is 3,1 miljard m3 bij hoog water, dat is een behoorlijke hoeveelheid. Bij 440 000 m3 hoeveel % is dit van het totale volume van de Oosterschelde? Bij berekening kom ik uit op 0,014 % van het totale volume van de Oosterschelde! Bij laagwater zit er ongeveer 1,8 miljard m3 water in de Oosterschelde dit is 0,024 %van de totale hoeveelheid water.’

Wat zou dit betekenen voor het zoutgehalte in de Kom? Bij bovenstaande hoeveelheden zou het zoutgehalte dalen van 1800 mg/l naar ongeveer 1799,0 mg/l. De daling is 0,01% voor heel de

Oosterschelde. Maar als je naar de Kom zou kijken wordt dit percentage zoutgehalte lager. Zoet spuiwater in een grote zoute Oosterschelde maakt niet veel verschil, bij laag water is het maar 0,024 tot 0,06%. Maar het maakt ter plekke -in de overgangszone - wel substantieel verschil. Denk aan:

Hoge voedselconcentraties en lage predatiedruk, goed voor schelpdieren en vissen. En het creëert kleinschalige estuariene habitats die van grote ecologische betekenis zijn.

Waar zou je een verbinding kunnen maken? Rattekaai?

De beste optie naar ons inzien, zou zijn in dit deel van de Oosterschelde, het brakke water spreidt zich beter uit over dit deel van de Oosterschelde en mengt zich met zout water.

Bij de Ratte kaai, zuid/oost in de Oosterschelde,

Oosterschelde, kijkend naar de Ratte kaai

Oesterdam

Impressie, Ro Koster

Wat zou dit betekenen voor de totale habitat in de Kom?
Ik heb via GhatGPT een analyse laten maken!! Het geeft een grof beeld wat er zou gebeuren met bovengenoemde vraag.
GhatGTP is wel omstreden vandaar deze opmerking hierbij bijgevoegd, Hallucineren' wordt in de context van generatieve taalmodellen gebruikt om naar onjuiste of onnauwkeurige informatie te verwijzen, legt *Van Dale* uit. In deze context is de betekenis van dat woord: informatie verstrekken die niet op (betrouwbare) data gebaseerd is en die daarom onnauwkeurig is.

KORT VELDRAPPORT – Zoet–zout overgangszone in de kom van de Oosterschelde

1. Inleiding

In delen van de kom van de Oosterschelde vindt lokaal een instroom van zoet water plaats, onder andere via afwateringen in havens en kleine kreken. Hierdoor ontstaat een **zoet–zout overgangszone (brakke gradiënt)** direct tegen het zoute water van de Oosterschelde. Zulke zones komen van nature weinig voor in de huidige, door de Stormvloedkering beïnvloede Oosterschelde, waardoor ze ecologisch interessant zijn.

Dit rapport beschrijft de lokale situatie, het zoutgehalte, de waargenomen soortengroepen en de ecologische betekenis van deze brakke microhabitats.

---

2. Locatie en waargenomen omstandigheden

De beschreven overgangszone bevindt zich in een havengebied aan de komzijde van de Oosterschelde, waar zoet water periodiek wordt geloosd. Bij het uitstromende water ontstaat een menglaag waar:

- zoet water (laag zoutgehalte) en
- het omringende Oosterscheldewater (18–22 PSU) in elkaar overlopen.

Waargenomen zoutwaarden in de overgang:

- **Onderste laag (zeewater): ± 17–18 PSU (≈ 17.000–18.000 mg/L)**
- **Mengzone: ± 15–17 PSU (sterk brak)**
- **Oppervlak dicht bij lozingspunt: 5–10 PSU mogelijk, afhankelijk van debiet**

De overgang is relatief stabiel tijdens stilstaand of langzaam water, maar varieert sterk bij opkomend of afgaand tij.

---

3. Waargenomen soorten en ecologische reacties

Schelpdieren

In de overgangszone zijn **oesters (Crassostrea gigas)** en **mosselen (Mytilus edulis)** aangetroffen die *goed groeien* op de grenslaag tussen zoet en zout water. Dit is ecologisch logisch:

- Oesters verdragen **tot ~10 PSU** kortdurend en groeien optimaal rond 20–28 PSU.
- Mosselen verdragen **tot ~12–14 PSU** en herstellen zich snel zodra het zoutgehalte stijgt.

In de overgangszone profiteren deze soorten van:

- hoge voedselconcentraties (zoet water brengt **organisch materiaal en fytoplankton** mee),
- lage predatiedruk (veel roofslakken tolereren geen lage saliniteit),
- verhoogde stroming rond lozingspunten.

Vissen

De overgangszone blijkt aantrekkelijk voor verschillende vissoorten:

- **Ansjovis (Engraulis encrasicolus)** – paait juist in laagzout en brak water; kan profiteren van tijdelijke zoetwaterpluimen.
- **Bot (Platichthys flesus)** – klassieke brakwaterbewoner; gebruikt estuaria als opgroeigebied.
- **Tong (Solea solea)** – tolerante zoutsoort die kortdurend lagere saliniteiten aankan.
- **Sprot, spiering en haringlarven** – worden vaak aangetrokken door voedselrijke menglagen.

Vis foerageert actief langs randen van sterk verschillende zoutgehalten, waar door turbulentie voedsel wordt geconcentreerd.

---

4. Ecologische betekenis

De zoet–zout overgangszones functioneren als **kleinschalige estuariene habitats**, die in de Oosterschelde door de kering grotendeels verdwenen zijn. Ze bieden:

- **Hoogproductieve filterzones** → extra groei voor oesters en mosselen.

- **Voedselrijke foerageerplekken voor vis** door menging en hogere troebelheid.
- **Schuilgebieden en microhabitat-diversiteit** voor jonge vis en macrofauna.
- **Tijdelijke refugia** tegen predatie en stress (lage predatorenactiviteit).

De waargenomen goede groei van schelpdieren bevestigt dat deze zones lokaal gunstig kunnen zijn.

---

5. Relevantie voor verdere studie / mogelijke pilot

Deze locaties zijn zeer geschikt om te onderzoeken:

- hoe **brakke pulsingen** (bijv. 10–18 PSU) de productiviteit van schelpdieren beïnvloeden;
- of gecontroleerde zoetwater inlatingen **visconcentratie en biodiversiteit** verhogen;
- wat de optimale lozingshoeveelheden zijn voor een **stabiele brakke meng laag**;
- hoe sediment, zuurstof, doorzicht en chlorofyl reageren op de overgang.

Een pilot zou zich kunnen richten op:

1. **Zoutmetingen** (oppervlak → bodem profiel)
2. **Schelpdiergroei** op verschillende afstanden van het lozingspunt
3. **Visactiviteit** met hydro-akoestiek of fuiken
4. **Voedselrijkdom** (nutriënten, zwevend stof, fytoplankton)

---

6. Conclusie

De zoet–zout overgangszone in de kom van de Oosterschelde vormt een kleinschalig, maar ecologisch waardevol brakhabitat. Zowel schelpdieren als vis profiteren zichtbaar van de voedselrijke en dynamische omstandigheden. Dit soort zones biedt kansen voor verdere monitoring en mogelijke pilotprojecten rond verzoeting, biodiversiteit en ecosysteem functioneren.

Spuikanaal richting zuiden

Spuikanaal richting noorden

Wat zijn de vervolgstappen van werkgroep zout/zout bij de volgende sessie op 16 januari.
Verschillende aanwezigen van vandaag hebben het afgelopen jaar heel veel sessies meegemaakt van de Zuidwestelijke Delta,
In mei en juni organiseerden Zuidwestelijke Delta vier gebiedssessies over de Oosterschelde, er zijn in dit jaar ook enkele bijeenkomsten geweest “”(toekomst visie 2050 voor het Volkerak Zoommeer”). De laatste was een paar weken geleden in Tholen, en die werd druk bezocht, ook door enkele aanwezigen die hier vandaag aanwezig zijn.
En dan hoor je weer de pijnpunten dat alle wateren in de Delta onder grote druk staan wat de ecologie betreft. En wat je ook aanvoelt in gesprekken is, dat er iets moet gebeuren!! Je voelt in de gesprekken in de zaal en onder de aanwezigen van verschillende organisaties die pleiten voor het weer in stand brengen van zoet water naar de Oosterschelde, een soort geknutselde estuaria. Bij de laatste bijeenkomst in Tholen was meer dan de helft van de aanwezigen voor zo`n optie!!
Wij zijn blij dat er zoveel belanghebbende veranderingen willen, het bovenstaande onderzoek geeft aan dat wij niet angstig moeten zijn voor deze kleine veranderingen. Er zijn keuzes te maken, en die keuzes zijn, of wij wachten af en staan langs de zijlijn, of wij nemen de regie en

bepalen met deze groep hoe het verder moet.
Ik zie dat alle seinen op groen staan om dit op te pakken, en de gesprekken aan te gaan met de Provincie, Zuidwestelijke Delta en alle stakeholders.
Ook wil ik hier nogmaals een lans breken voor de Ansjovis, Schelpdieren horen bij Yerseke, Ansjovis hoort bij Bergen op Zoom,

(De ansjovis trekt in april naar het noorden en komt langs de kust van België en Nederland om zich voort te planten, bij voorkeur in brak water zoals de ansjovis is een euryhaliene soort die zoutgehalten tussen 41‰ en 50‰ verdraagt, en voor de eiafleg in sommige gebieden estuaria, lagunes en meren bezoekt. Deze eiafleg gebeurt tussen april en november en dan vooral in de warmste maanden. De bevruchte eieren zijn pelagisch in de bovenste 50 meter en ontluiken na 24 tot 65 uur de Oosterschelde. Bergen op Zoom heeft een oude traditie waar de vis met traditionele weervisserij wordt gevangen. De oudste vermelding van de Weervisserij in Bergen op Zoom dateert uit 1673 bij de oprichting van het vissersgilde. De ambacht van het Weervissen is uitgeroepen tot immaterieel cultureel erfgoed.)
hier zijn wij eeuwen mee opgegroeid, en het is cultureel erfgoed en het hoort bij Bergen op Zoom. Door een kleine ingreep zijn veel bedrijven gebaat, van schelpdieren tot vissen en vogels.
Initiatiefnemers: Ro Koster, Cees-Anton de Vries, Rian Govers en Bram Aertssen

PS; bijgevoegd twee items die interessant zijn voor ons.
https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=34809
De Natuurherstelverordening, gepresenteerd in 2023 als onderdeel van de Europese Green Deal, dit in samenwerking van ARKE

https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=34756
De getijdengebieden in China voorzien in voedsel voor mensen en voor migrerende kustvogels die zich voeden met weekdieren, zoals de kanoeten en scholeksters. Dit is een project van het NIOZ.

Deze boot wil je niet missen

De aardappelproducten van Lamb Weston zorgen iedere maaltijd weer voor opwinding. Ga voor te gekke menusuggesties met frieten, Twisters® en CrissCuts® naar LambWeston.eu en laat je inspireren. Er is een zee aan mogelijkheden.

www.LambWeston.eu

LambWeston®
POSSIBILITIES IN POTATOES

Veerse meer

Wie deze dagen op of langs het Veerse meer komt, kan er eigenlijk niet omheen, de aanleg van de kabels voor de twee Net op Zee-projecten in Zeeland is in volle gang. Via deze kabels brengen we straks groene stroom van zee naar land. Vanaf een groot ponton plaatsen we de kabels diep in de bodem. Een bijzondere klus, want Tennet heeft nooit eerder 525.000 volt kabels in een binnenwater aangelegd. In dit artikel lees je meer over hoe we dit werk uitvoeren het zo bijzonder maakt.

Een drijvend werkterrein op maat

De kabellegschepen die we op de Noordzee gebruiken zijn veel te groot voor het Veerse Meer. Daarom is speciaal voor dit project een ponton ontwikkeld van 75 meter breed en 40 meter lang dat we als een drijvend werkterrein gebruiken.

Omdat het ponton niet in zijn geheel door de Zandkreeksluis past, splitsten we het op in twee delen. Het eerste deel kwam op 1 september al aan in het Veerse Meer, zodat we genoeg tijd hadden om het uitgebreid te testen. Het tweede deel werd in oktober met de kabels aangevoerd vanuit de haven in Vlissingen.

Met een zwaard de bodem in

Nadat de twee delen aan elkaar zijn gekoppeld, kon de aanleg van de kabels echt beginnen. Het ponton trekt zichzelf vooruit via ankers en lieren. Het leidt de kabels via een zogenaamde ‘vertical injector’ naar de bodem. Dit is een soort zwaard dat de kabel als het ware in de bodem injecteert.

Daarbij maken we gebruik van fluïdisatie: een soort hogedrukspuit die de bodem tijdelijk losser maakt. Zo kunnen we de kabel tot minimaal 3 meter onder de bodem laten zakken zonder te baggeren. Deze manier van werken geeft minder vertroebeling in het water en is daardoor beter voor flora en fauna.

Ruim 4 miljoen kilogram kabels
We gaan zo twee keer op en neer en leggen voor ieder Net op zee-project vier kabels aan: twee hoogspanningskabels, een reservekabel en een glasvezelkabel. Met name de hoogspanningskabels zijn bijzonder, omdat ze wel 525.000 volt aan elektriciteit kunnen vervoeren. Bovendien zijn ze behoorlijk groot: ze hebben elk een diameter van wel 16 centimeter en wegen wel 67 kilogram per meter. Ook de reservekabels wegen nog eens 45 kilogram per meter. De kabels leggen een route van 12 kilometer af vanaf de Veerse Gatdam tot net onder haven de Piet in Arnemuiden. Dat betekent dus dat er in totaal ruim 4 miljoen kilogram aan kabels in de bodem komt te liggen.

Verborgen staaltje techniek
Als deze enorme operatie klaar is, zie je er aan de oppervlakte niets meer van. Vanaf begin 2027 brengen we alles weer terug naar de oude situatie en verwijderen we de kofferdammen en landankers die we nodig hadden om het werk uit te voeren. Maar onder de bodem ligt voor altijd een bijzonder staaltje techniek verborgen waarmee we groene stroom van wind op zee aan land brengen.

Bij strandpaviljoen View aan de Veerse Gatdam in Kamperland komen de kabels van twee windparken op zee aan land. Het paviljoen is aangekocht door TenneT als informatiecentrum. (Bron:Tennet/PZC)

Hoe leven we met een stijgende zee: nieuw boek verkent Meegroeien

Foto Jim v Belzen

De zeespiegel stijgt en onze vertrouwde manieren van beschermen tegen het water tonen steeds vaker hun beperkingen. Daarmee groeit de behoefte aan een nieuwe kijk op omgaan met zeespiegelstijging: samenwerken met de natuur, en met de mensen die in de delta wonen en werken. Het nieuwe boek ‘Ruimte voor Meegroeien met zeespiegelstijging’ bundelt wetenschap, persoonlijke ervaringen, essays en artistieke bijdragen en biedt zo een nieuw kompas voor de toekomst. De bundel verschijnt op 30 oktober.

Centraal staat de samenwerking met de natuurlijke processen die ons landschap al duizenden jaren vormen. Aanleiding voor de bundel was het Kennisprogramma Zeespiegelstijging (2019-2026). In 2025 werd ‘Meegroeien’ toegevoegd aan dit programma als nieuwe strategie naast de eerder uitgewerkte strategieën (Meebewegen, Beschermen en Zeewaarts).
De bundel is een uitgave van het Nederlands Instituut voor Onderzoek

der Zee (NIOZ), ARK Rewilding Nederland en het Delta Climate Centre, en is samengesteld door Jim van Belzen (NIOZ en WMR), Noa Hoondert en Anke Dielissen (ARK Rewilding Nederland), Ro Koster (RO&AD Architecten) & Alien Kok (Zuidwestelijke Delta).

Natuur en mensen als bondgenoten

Meegroeien geeft kust- en estuariene natuur een gelijkwaardige plek in het ontwerp, naast bescherming tegen hoog water en de beschikbaarheid van zoet water. Door natuurlijke processen te herstellen, bouwt de natuur mee aan een veilige delta met voldoende zoet water. De deltanatuur zelf ontwikkelt zich hierbij weer tot een rijk, complex, zelfregulerend ecosysteem.

“Zeespiegelstijging en klimaatverstoring vragen steeds meer van onze delta, van de natuur én van de mensen die er wonen”, aldus initiatiefnemer Jim van Belzen. “Meegroeien is een zoektocht naar een samenleving die weer binnen de draagkracht van mens en natuur past. Waterveiligheid staat daarbij niet ter discussie, maar het wordt pas een goed verhaal als dat niet ten koste gaat van de natuur en de mensen.”

Van Belzen vervolgt: “Dit boek bevat meer dan veertig bijdragen van ruim vijftig mensen en laat zien hoe breed Meegroeien gedragen wordt. Geen blauwdruk, maar een kompas op weg naar een rijke, levende delta.”

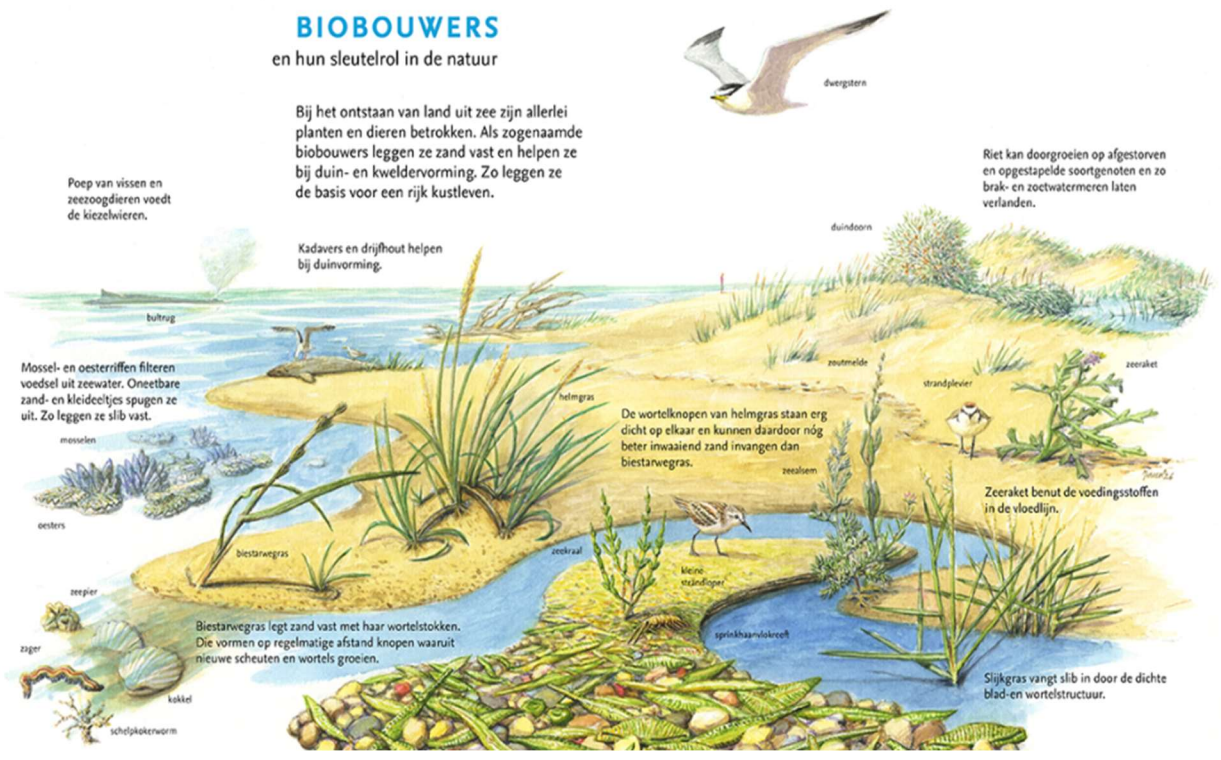
Anke Dielissen voegt toe: “Meegroeien biedt de kans om onze unieke Deltanatuur echt een boost te geven. Een natuur die niet afhankelijk is van onze bescherming maar die ons juist beschermt.”

Een jonge zeebies groeit op een slikplaat, geholpen door nopjeswier dat sediment vasthoudt (foto: Jim van Belzen)

Regionale uitdagingen
De bijdragen in het boek laten zien hoe onze geschiedenis het land heeft gevormd en welke kennis en voorbeelden hoop bieden voor de toekomst met veel voorbeelden uit de Rijn-Maas-Scheldemonding. Ook de verschillende meningen en perspectieven in de regio komen aan bod.

Doe-Je-Meegroeikaart
Die regionale uitdaging wordt extra duidelijk op de meegeleverde Doe-Je-Meegroeikaart. Een kaart die de Rijn-Maas-Scheldemonding voor de zeer lange termijn verbeeldt. Ro Koster: “Dit is een praatplaat om samen de toekomst van deze regio als estuarium te verkennen, zeker geen vastomlijnd plan! De kaart verbeeldt de uitkomsten van een regionale Meegroeibijeenkomst over wat er mogelijk is als we Meegroeien ruim toepassen. Dat geeft een gezondere basis voor waterveiligheid, voedselproductie en fijn leven op zee én land.”
Koster en zijn mede-redactieleden hopen dat deze kaart, samen met het boek, bijdraagt aan een breder gesprek over de toekomst die we voor de volgende generaties mogelijk willen maken. Koster vervolgt: “Vanuit het natuurlijke fundament biedt Meegroeien ons de meeste kans op een toekomst, waarin de delta veilig en leefbaar blijft. Laten we samen zorgvuldig luisteren, zoeken, proberen en ontdekken, want uiteindelijk willen we allemaal hetzelfde: een hoopvolle toekomst.”

Planten en dieren zoals helmgras, slijkgras, mosselen en oesters zijn natuurlijke biobouwers (Illustratie: Jeroen Helmer / ARK Rewilding Nederland)

Boek, tentoonstelling en film

De presentatie van het boek is niet geheel toevallig tijdens de Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam (IABR). Hier is namelijk bij de tentoonstelling Systems of Support ook aandacht voor het concept van meegroeien met zeespiegelstijging. In zestien zwarte ‘kijkdozen’ worden verschillende aspecten of processen artistiek verbeeld. Daarnaast is er een film over meegroeien en is de Doe-Je-Meegroeikaart op 6 bij 2,5 meter uitgebeeld. Zo wordt de strategie van meegroeien ook visueel inzichtelijk gemaakt. Deze tentoonstelling is nog t/m 29 november te zien.

De eerste zes exemplaren van het boek werden uitgereikt aan Bram Aertssen (oud visser), Marlies van de Maarel (planoloog en stedebouwkundige bij gemeente Rotterdam), Els de Smet (mede-oprichter van Verhalenhuis Belvédère), Maurice Specht (zakelijk leider Buitenplaats Brienenoord), Marijn Vermue (akkerbouwer uit Werkendam) en Gilbert van Noorden (pastor en voormalig waterbouwer).

Bergse Diepsluis 10 dagen gestremd geweest

Foto Bram Aertssen

Diepsluis weer deels open na storm Boelo, jachten moeten geduld hebben

MARIEKE BOEREFIJN

Er kunnen mondjesmaat weer plezierjachten door de Bergse Diepsluis. De jachthaven in Bergen op Zoom is daarmee weer bereikbaar voor de winterstalling van schepen. "Het uithijsen van boten voor onderhoud loopt wel vertraging op."

De Bergse Diepsluis verbindt het zoete Zoommeer met de zoute Oosterschelde. Vorige week raakte de sluis buiten werking nadat er bij storm Boelo zout water in een kelder liep. Rijkswaterstaat schut de

sluis nu twee keer per dag: van een uur voor laagwater tot een uur erna. Bij schutten wordt het waterpeil aangepast zodat schepen kunnen doorvaren. Volgens woordvoerder Edwin de Feijter wordt de technische storing naar verwachting binnen een maand verholpen. "Ondertussen kunnen we beperkt schutten rond laagwater, twee keer per dag."De pleziervaart tussen de Oosterschelde en de Bergse jachthaven lag stil door de storing in de sluis. Het idee om rond laagwater te schutten kwam van Bram Aertssen van de Bergse jachthaven.

"Het peil van de Oosterschelde kan 2 meter hoger of lager staan dan dat van het Zoommeer", legt Aertssen uit. "Bij hoog water en een niet-werkende zoet-zoutscheiding loopt zout water richting het Zoommeer. Dat willen we niet, zoet kan wel naar de Oosterschelde, maar zout niet naar het Zoommeer. Voor en na laagwater kun je nog net even schutten, zonder het risico dat zout water naar het zoete water stroomt."

Aertssen is blij dat Rijkswaterstaat met deze tijdelijke oplossing komt in afwachting van de definitieve reparatie van de Bergse Diepsluis. "Wij verwachten nog zo'n 16 schepen die voor de winterstalling komen. Die moeten we ook uit het water hijsen en dat loopt allemaal vertraging op." Veel plezierjachten gaan voor onderhoud naar de scheepswerf van Bruys of Nautimex. "Wij kunnen alleen uithijsen in het weekend, en dat moet het liefst voor 1 december allemaal gedaan zijn. Doordat de sluis even eruit lag, hebben we wat vertraging opgelopen. Overmacht. Fijn dat er nu weer verkeer is en schippers naar hun thuishaven kunnen."

Op afroep

De sluis is alleen in gebruik voor plezierjachten, voornamelijk zeilschepen en motorboten. De Bergse Diepsluis wordt op afstand bestuurd vanuit het Topshuis van Rijkswaterstaat op de Oosterscheldekering en schut normaal gesproken op afroep.In de Bergse Diepsluis passen volgens Aertssen drie grote of vijf kleine jachten. "Ik verwacht nog een schip van 18 meter. Dat wordt wel de vraag of die nu geschut kan worden. Dat is best een grote. Bij laag water schutten zou kunnen betekenen dat het schip de drempel in de sluis met zijn kiel raakt."

Bron: BNde Stem

Donkere dagen zijn begonnen, let op je spullen.

Beste leden,

De donkere dagen zijn weer aangebroken. Helaas is dit ook de periode waarin mensen met minder goede bedoelingen actief worden.

Daarom willen wij alle leden die een boot op de kant hebben staan of in het water hebben liggen, dringend adviseren om losse apparatuur en waardevolle spullen van boord te halen en thuis veilig op te bergen. Ook buitenboordmotoren zijn een gewild doelwit voor dieven, soms zelfs met het buitenland als bestemming. Ons advies is dan ook om deze, indien mogelijk, van de boot te verwijderen en thuis te stallen. De schade die bij een inbraak aan een boot wordt aangericht, kan aanzienlijk zijn. Daarnaast levert de afhandeling met de verzekeraar vaak de nodige problemen en rompslomp op. Dat willen we natuurlijk allemaal voorkomen.

Gelukkig hebben we de afgelopen jaren geen inbraken meer gehad. Toch moeten we alert blijven. Ondanks de aanwezigheid van camera's op ons haventerrein kunnen we niet alles voorkomen.

Laten we samen voorkomen dat ongewenste bezoekers hun slag kunnen slaan. Houd de zware jongens buiten de deur!

Namens het bestuur.

Beton Centrale West Brabant (locatie de Schelde)

Synthesebaan 2

4612 RB Bergen op Zoom

Beton Centrale West Brabant (locatie de Mark)

Sint Antoinedijk 7

4751 SC Oud Gastel

Contact Planner: 0165-311699

Wij leveren ook aan particulieren klanten

Varen bij slecht zicht of mist

GEPUBLICEERD OP 10/11/2026

Je kunt tijdens het varen overvallen worden door slecht zicht, bijvoorbeeld door mist of een flinke regenbui. Wat moet je doen in zulke situaties?

Het varen met slecht zicht is apart geregeld in de diverse reglementen, zoals het BPR en het RPR. Wanneer er sprake is van slecht zicht staat niet direct omschreven in de reglementen beschreven, maar de handhavende instanties hanteren de volgende richtlijn voor slecht zicht:

- Minder dan 1.000 meter op de hoofdvaarwegen.
- Minder dan 400 meter op andere vaarwegen.

Radar- en marifoonverplichting

Op een groot deel van de vaarwegen in Nederland is varen bij slecht zicht enkel toegestaan indien je een goedgekeurde radarinstallatie en een marifoon hebt. Er mag alleen op de radar gevaren worden als de schipper beschikt over een radarpatent of over een diploma dat hieraan gelijkgesteld is.

Daarnaast moet er een tweede persoon aanwezig zijn met voldoende kennis van de vaarregels. De vaarwegen waar dit voor geldt, staan vermeld in bijlage 9 van het BPR. Ook geldt het voor het hele

Rijnvaartpolitiereglement-gebied (RPR).

Daarnaast kan er een verplichting gelden op andere wateren, deze bepaling kun je vinden in de Almanak. De lijst vaarwegen staat ook in

bijlage 9 van het BPR.

Hoe te handelen als slecht zicht je overvalt tijdens de vaart

Als je op een vaarwater vaart waar radar verplicht is en je hebt deze niet, dien je zo snel mogelijk de dichtstbijzijnde geschikte plek te zoeken om stil te gaan liggen. Pas direct je snelheid aan, luister marifoonkanaal uit (kanaal 10, schip-schip verkeer, of aangewezen marifoonkanaal, blokkanaal) en hou strak stuurboordwal aan zolang je nog zoekt naar een geschikte ligplaats.

Als je op een vaarwater zit waar radar niet verplicht is, mag je doorvaren zolang dit veilig kan. Je dient je snelheid aan te passen. Daarnaast moet een schip vanaf 20 meter een mistsein geven en een uitkijk op de boeg plaatsen. Het mistsein is een lange stoot met tussenpozen van maximaal 1 minuut.

Op schepen onder de 20 meter is het mistsein niet verplicht, maar mag dit wel gegeven worden. Pas in ieder geval je snelheid aan, blijf indien mogelijk goed stuurboordwal varen.

AIS is geen vervanger voor radar!

Het is niet toegestaan om op vaarwateren waar een radar verplicht is, alleen op AIS (Automatic Identification System) te varen. Met radar kan worden bepaald of er schepen in de omgeving zijn en je kunt er andere objecten, zoals boeien, mee waarnemen.

AIS is navigatie-ondersteunend maar geen navigatiesysteem. Met AIS kunnen alleen de schepen worden waargenomen die zelf ook zijn uitgerust met AIS-transponder. Als je alleen een AIS-signaal ontvangt, maar niet zelf uitzendt, ben je dus niet zichtbaar.
Een andere belangrijke reden om het niet te gebruiken is dat er vaak vertraging in zit. Dus als je denkt dat een schip ergens is, is het in werkelijk al een stuk verder. Dus vertrouw je op 'oude' informatie. Die vertraging kan van enkele seconden tot meerdere minuten oplopen.

Vaaraanwijzing

Handhavende instanties, zoals de waterpolitie of Rijkswaterstaat, kunnen een verkeersaanwijzing geven om stil te gaan liggen. Daar moet je aan voldoen. Ook kunnen zij een boete geven als je geen (goedgekeurde) radar aan boord hebt terwijl dit verplicht is.

Reisvoorbereiding
Let bij je reisvoorbereiding op of er slecht zicht wordt voorspeld, zodat je je reis erop kunt aanpassen en voorzorgsmaatregelen kunt nemen. Bekijk de lijst met vaarwegen uit bijlage 9 van het BPR op de website van de overheid, waar een radarverplichting geldt. Let erop dat ook de vaarwegen uit het RPR-gebied, en vaarwegen waar een aparte bepaling geldt, hieraan onderhevig zijn.

Bron: Varen doe je samen

LION SAILS

RIJKSWATERSTAAT BRENGT DEZE WINTER MILJOENEN KUBIEKE METERS ZAND AAN VOOR NATUURBEHOUD IN DE OOSTERSCHELDE

9 november 2026

Op 8 oktober is Rijkswaterstaat gestart met de zandsuppletie van de Galgeplaat en de Slikken van den Dortsman in de Oosterschelde. Met 3 miljoen kubieke meter zand wordt in totaal 261 hectare opgehoogd. Daarmee blijft een belangrijk rust- en foerageergebied voor zeehonden en duizenden trekvogels naar verwachting ten minste 25 jaar behouden. De werkzaamheden duren tot maart 2027. De zandsuppletie is een belangrijke stap in het versterken van de ecologische veerkracht van de Oosterschelde. En draagt daarmee bij aan de ambitie van de Zuidwestelijke Delta om in 2050 de eerste klimaatbestendige delta ter wereld te zijn.

De Galgeplaat en de Slikken van den Dortsman behoren tot de grootste droogvallende platen en slikken van de Oosterschelde. Samen beslaan zij ruim 2.100 hectare. Het gebied dient het hele jaar door als rustplaats voor zeehonden en als foerageergebied voor duizenden vogels. Door delen van de platen en slikken op te hogen, blijven deze natuurgebieden langer droogvallen en behouden zij hun belangrijke functie voor de natuur.

Belangrijk leefgebied onder druk
De platen en slikken in de Oosterschelde staan onder druk door zogenoemde zandhonger. Sinds de aanleg van de Oosterscheldekering, de Oesterdam en de Philipsdam worden de platen steeds kleiner en komen ze lager te liggen. Zand verdwijnt naar de diepere delen van de Oosterschelde, terwijl er onvoldoende nieuw zand op de platen wordt aangevoerd. Ook de stijgende zeespiegel versterkt deze ontwikkeling. Zonder maatregelen verdwijnen belangrijke rust- en foerageergebieden voor vogels en zeehonden op geleidelijk onder water. Met de zandsuppletie kunnen delen van de Galgeplaat en de Slikken van den Dortsman langer droogvallen. Dat is belangrijk voor zeehonden die de platen gebruiken om uit te rusten en voor steltlopers

Met deze zandsuppletie geven we de natuur in de Oosterschelde een belangrijke impuls. Door de platen en slikken op te hogen, zorgen we ervoor dat vogels en zeehonden hier ook de komende decennia voldoende ruimte houden om voedsel te zoeken en uit te rusten. Zo investeren we in het behoud van de bijzondere natuur van de Oosterschelde.

Slim gebruik van zand

Voor de zandsuppletie wordt circa 3 miljoen kubieke meter zand gebruikt. Dit zand komt vrij bij het onderhoud van een vaargeul in de Oosterschelde. Door vaargeulonderhoud en natuurherstel te combineren, krijgt het zand direct een nieuwe bestemming. Zo wordt het behoud van veilige en goed bevaarbare routes gecombineerd met de bescherming van waardevolle natuur in de Oosterschelde.

Voortbouwen op eerdere ervaringen

Bij het ontwerp van de suppletie wordt gebruikgemaakt van kennis uit eerdere projecten, zoals de Roggenplaatsuppletie. De evaluatie van dat

project leverde praktische lessen op over de verspreiding van zand door machines en over maatregelen die het herstel van het bodemleven versnellen. Het projectteam past deze lessen toe bij de werkzaamheden op de Galgeplaat en de Slikken van den Dortsman. De opgedane kennis draagt ook bij aan toekomstig natuurherstel in de Oosterschelde.

Belangrijke stap voor een veerkrachtige Oosterschelde
De zandsuppletie op de Galgeplaat draagt bij aan het doel van de Zuidwestelijke Delta om de regio ecologisch veerkrachtig, klimaatbestendig en economisch vitaal te maken. In het Uitvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta 2050 is het versterken van ecologie en waterkwaliteit van de Deltawateren een belangrijke opgave. Door zandhonger en zeespiegelstijging staan waardevolle getijdennatuur en biodiversiteit in de Oosterschelde onder druk. Gerichte zandsuppleties zijn daarom maatregelen voor verbetering van de ecologische waterkwaliteit en systeemherstel.

De werkzaamheden op de Galgeplaat zijn een concrete stap richting een gezonde en veerkrachtige Oosterschelde. Tegelijkertijd blijft het belangrijk om te werken aan oplossingen voor een toekomstbestendige inrichting en beheer van het watersysteem voor de langere termijn.

Coen Verhoeven
ProgrammamanagerZuidwestelijke Delta

AGENDA

2026 W.V. “De Schelde”

November 2026
20 ALV

Watersportvereniging de Schelde